

A silhouette of a person wearing a hooded sweatshirt, sitting on a bench or ledge. The person is facing away from the camera, looking out over a body of water. The scene is bathed in a warm, golden light, suggesting a sunset or sunrise. The background shows a blurred horizon and some faint structures in the distance.

DAGMAR GALAS

NECHTĚNÝ

NECHTĚNÝ

Dagmar Galas

Všechny Tvé opojné lásky uvadly jako květ,
lásky, pro něž se Ti zbořil svět.
Ostatní démoni Ti také nedali spát,
Osud začal poslední kapitolu Tvého života psát.

Proč tentokrát mlčela ústa jinak výřečná,
sestra Tvá milená by Tě kolébala
a nenechala odejít v dál,
nepustila by Tě na cestu v neznámý kraj.

Tvé nitro nedalo na tváři znát smutek ani žal,
nikdo z těch, kdo Tě znal, netušil, jak těžko je srdci Tvému.

Vysoký útes a pod ním údolí s kalnými vodami,
stezka dlážděná kamením – příliš krátká
pro zjitřenou mysl a duši odhodlanou nechat se opájet laskavými
vlnami.

Slunce již zapadlo, soumrak se vznáší nad krajem,
když Ty dokonáš dílo své.
Anděl smrti rozestřel perutě, na nichž Tě snesl do údolí,
kde Smrt přijala Tě do náruče laskavé.

Ten útes, kolem něhož mé kroky povedou,
pokaždé mi nitro rozechvěje,
i když vyjde slunce a ptáci budou píseň pět,
Ty už nikdy nevrátíš se zpět.

Tobě

PROLOG

Ležím na posteli v Penzionu Rosa coeli a přemítám o svém dosavadním životě. Za těch dvacet let, co jsem na světě, jsem toho prožil tolik, že někdo jiný by tím nestačil projít ani za sto let. Vždycky jsem se ocitl v nesprávnou chvíli na nesprávném místě. Řekl bych, že se mi smůla začala lepit na paty už v prenatalním věku. Sice mi nikdo nikdy neřekl, jak to ve skutečnosti bylo, ale z toho, co jsem pochytil jako malý kluk, když si táta povídal s paní Zachovou, si to představuji následovně:

„Luboši?“

„Jo?“

„Chtěla bych s tebou mluvit,“ pronesla váhavě.

„Zlato, vydrž – jen si tady něco dodělám a budu se ti věnovat.“

Matka popocházela po tátově pracovně, občas se zastavila a nervózně si promnula ruce. Jeho to samozřejmě rozčilovalo, takže se odvrátil od rýsovacího prkna, otočil se směrem k ní a zahleděl se na ni.

„Tak o co jde?“

„No, já... Totiž... Nevím, jak ti to mám říct...“ opustila ji odvaha a nejraději by se právě teď nacházela někde jinde než v centru jeho pozornosti.

„Tak to normálně vyklop,“ pobídl ji podrážděně. Neměl náladu ani čas na nějaké okolky.

„Já... No... Jen ti chci... jsem tak trochu těhotná...“

„Cože?!“ škulbl sebou otec a obočí mu vyletělo údivem nahoru.
„Copak ty nebereš prášky?“

„Jo. Ale došly mi a neměla jsem čas si zajít pro recept.“

„Tak proč jsi něco neřekla? Dával bych si pozor!“

„Já nevím...“

„Karolínó, přece jsme se dohodli...“

„Já vím.“

„Moc dobře víš, že už žádnýho spratka nechci! Je mi devětapadesát, mám dvě dospělé a zajištěné dcery... Krom toho ses snad chtěla věnovat kariéře modelky, nebo ne?“

„Jo, to jo. Ale třeba taková Simona Krainová nebo Tereza Maxová taky mají děcka a přesto tuhle práci dělají.“

„Proboha, vždyť je ti teprve třiadvacet - na rodinu máš ještě spoustu času... Zajdeš k doktorovi a objednáš se na potrat! Dám ti na to peníze,“ otočil se ke svému projektu a pokračoval v přerušené práci.

O tři měsíce později: „Nebavili jsme se náhodou nedávno o potratu?“ zeptal se táta jen tak mimochodem Karolíny při večeři.
„Dosud jsem nezaregistroval, že bys něco takového absolvovala.“

„Luboši, já...“ sklopila hlavu a zadívala se do svého klína. „Nemohla jsem to udělat. Nedokázala jsem *to* nechat zabít. Víím, že se na mě budeš děsně zlobit, ale fakt to nešlo. Měla bych pocit, že jsem toho človíčka zavraždila. Ty snad ne? Copak tebe by svědomí nehryzalo?“

„Do hajzlu, Karolínó, tohle jsme si přece nedohodli!“ vypěnil a udeřil dlaní do desky stolu.

Zavrtěla hlavou a odvrátila od něj zrak.

„V kolikátém jsi měsíci?“

„Příští týden budu začínat pátý...“

„Tos mi udělala naschvál? Pustil jsem to z hlavy a spoléhal se na tebe – věřil jsem ti... Ted' už interrupce nepřipadá v úvahu!“ odstrčil talíř s nedojedenou večeří a vstal. Šel do své pracovny a zavřel se v ní. Tam si nalil do sklenice notnou dávku koňaku a obrátil ji do sebe, aby zapil vztek a rozladění.

Takže jsem se ocitl na světě jako nechtěný. Do tří let jsem měl oba rodiče a celkem normální dětství – až na ty hádky, které mezi mámou a tátou dost často probíhaly. Zřejmě to bylo kvůli mně, ale tenkrát jsem z toho ještě neměl dost rozumu.

Jednou máma přiběhla za tátou do pracovny a vítězoslavně mávala nějakým papírem. Já seděl na zemi u tátových nohou a hrál si s autíčkem.

„Koukej, dostala jsem skvělou nabídku. Týden v Paříži... Co na to říkáš?“

„Co bych měl jako říkat?“

„Město módy... To je přece úžasné – nebo snad ne?“

„To chceš odjet zrovna teď?“

„Jo, pozítří.“

„A kdo bude asi tak hlídat malýho? Nemám na to prostor – musím dělat tady na tomhle,“ mávl rukou a ukázal na náčrt nějakého interiéru. „Když to nestihnu, napaří mi penále.“

„Ale určitě stihneš, Lubošku,“ podrbala ho ve vlasech. „Domluvila jsem se s paní Zachovou. Má sice čtyři děti, ale to jedno navíc v tom množství ani nepozná. Občas ti Adriana pohlídá - bude si pro něj chodit. Zazvoní a ty ho jen vystrčíš ze dveří,“ snažila se zlehčit situaci. „Musíš uznat, že takovouhle příležitost nemůžu odmítnout. Pokud bych tuhle práci nepřijala, agentura mě vykopne a nikde jinde si už ani neškrtnu, protože budu mít nálepku nespolehlivého fracka.“

Máma si sbalila kufry a odcestovala. Jakmile za ní zaklaply dveře, můj život se obrátil na ruby. Následovala jedna rána za druhou.

Po onom pařížském týdnu přišla tátovi SMSka: *Lubo, omlouvám se, ale nemůžu přijet. Dostala jsem životní šanci - měsíc v New Yorku - focení pro prestižní pánský časopis. Jistě uznáš, že tohle nelze odmítnout. Mám vás oba moc ráda. Pá.*

Nevrátila se. Zůstala v Americe a zřejmě měla docela úspěch. Později jsem ji občas zahlédl na nějakých fotkách, ale už nikdy jsem se s ní nesetkal.

Popral jsem se úplně sám se všemi životními nástrahami i kopanci, které jsem obdržel. Moje zkormoucená dětská dušička postupně dospěla a uzavřela moji mysl v jakémsi vnitřním světě. Teprve tady ve zdech zříceniny kláštera Rosa coeli jsem přišel na to, kterou cestou se budou moje další kroky ubírat...

1. KAPITOLA

Paní Zachová se ke mně chovala jako k vlastnímu. Vařila nám samé dobroty a před odpoledním odpočinkem četla mně a Igorovi pohádky.

Táta mě každý den ráno kolem osmé odvedl k Zachovým. To už byly všechny tři holky – Mia, Radka a Leona – ve škole. Doma zůstal pouze Igor – byl stejně starý jako já. Náramně jsme si rozuměli a občas jsme se snažili provést nějakou lumpárnu, jenže paní Zachová nás pokaždé okamžitě prokoukla. Usmála se na nás a pohrozila nám.

Večer mě šla vrátit tátovi. Ten celý den jezdil po klientech nebo stál u rýsovacího prkna. Obvykle prohodil s paní Zachovou pár slov, pak mě vykoupal a uložil do postele. Žádné čtení nebo vyprávění pohádek – na to neměl čas a možná za celý den ani náladu.

Někdy mu zavolala některá z jeho dcer – Magda nebo Veruna. To jsem si pak vytáhl ze sekretáře album a prohlížel si fotografie. Táta mi vysvětlil, která z nich je která. Prý jsou obě doktorky a pracují v zahraničí. Jsou vdané, ale děti zatím nemá žádná z nich.

Jednou, když mě paní Zachová zase dovedla k našim dveřím, řekla tátovi: „Pane inženýre, budete muset dát Adriana do školky. My se budeme stěhovat, protože nám tenhle dům začíná být malý. Zase čekáme rodinu. Tentokrát to budou dvojčata. Víte, my jsme si koupili na Jižní Moravě statek – tam budou mít děti větší rozběh. Až ho opravíme, tak vám napíšu a přijedete nás navštívit.“

Naše vila v brněnské Masarykově čtvrti nám dvěma byla naopak příliš velká.

Nedávno jsem oslavil páté narozeniny. Táta se překonal a vzal mě do zoo. Na zpáteční cestě jsme se stavili v obchodě a koupili nějaké sladkosti také pro děcka ve školce.

Paní učitelka mě pochválila a všechny podělila. Kája, ten tlustoprď, si nacpal celou hrst gumových medvídků do pusy, a jakmile je sežvýkal, řekl: „Tvoje máma je píííča.“

Překvapeně jsem na něj vykulil oči a chabě odpověděl: „To není pravda.“

„Ale je. Že jo?“ culil se a dloubnul Jirku loktem do žeber, „řekni mu to.“

„Můj táta,“ začal Jirka, „si kupuje hanbatý časopis a pokaždé ho někam schová, jenže my ho s bráchou vždycky najdeme. Onehdy tam byla fotka tvojí mámy - měla holou prdel a rukama si zakrývala kozy - a pod ní bylo napsáno: super píča Karolína Šafránková.“

„To není pravda,“ opakoval jsem. Zacpal jsem si uši a rozběhl se přes celou třídu, zatímco se oni chechtali na celé kolo a poštuchovali se. Vrazil jsem do paní učitelky, protože jsem se nedíval před sebe. Chytila mě za ramena a pokárala mě. Ty dva pouze napomenula, aby toho nechali.

Ve školce jsem si těžko zvykal a trvalo poměrně dlouho, než mě alespoň někteří přijali mezi sebe.

Paní Zachová ještě nenapsala. Zlobil jsem se na ni. Táta říkal, že je to teprve krátká doba, co se odstěhovali, že musím být trpělivý, protože opravit takový velký starší dům trvá hodně dlouho. Prvně

jsem si myslel, že se tím nic nezmění a budu si k nim chodit hrát s Igorem každý den. Táta ale říkal, že je to určitě hodně daleko a paní Zachová mu stejně nenechala adresu.

2. KAPITOLA

Táta pořád nestíhal. Ráno mě hodil autem do školky - to bylo v pohodě, ale odpoledne mu to nevycházelo. Obvykle se někde zdržel nebo si neuvědomil, že už je tolik hodin. Většinou jsem tam zůstával jako poslední a paní učitelka mu kolikrát musela volat, aby si mě přišel vyzvednout.

Tentokrát to taky tak bylo. Táta telefon vždycky hned vzal a začal se omlouvat. Jenže dneska to nikdo nebral. Mobil vyzváněl a vyzváněl... Až po několikátém pokusu hovor konečně někdo přijal.

Byl jsem s paní učitelkou ve třídě a hráli jsme si spolu. Viděl jsem ale, že se neustále dívá na hodiny visící nade dveřmi. Zanedlouho vstoupila do třídy paní ředitelka a od vchodu na ni mávla rukou, aby šla za ní. O něčem se tiše spolu bavily a občas zalétly pohledem mým směrem. Poté přišla paní učitelka za mnou, dřepala si a vzala moje ruce do svých dlaní: „Adriane, musím ti teď něco moc důležitého říct...“

Upřeně jsem se na ni díval a tak nějak jsem začal tušit, že to důležité bude něco hodně špatného a začalo se mi chtít brečet.

„Tvůj tatínek náhle onemocněl, takže nemůžeš jít domů, ale přijde si pro tebe jedna hodná teta a přespíš u ní.“

Začal jsem natahovat. „Já chci tatínka...“

„Neboj, bude to jenom na jednu noc.“

Do třídy vstoupila paní ředitelka a nějaká prošedivělá paní s drdolem. Učitelka vstala, vzala mě za ruku a šli jsme naproti těm dvěma ženám. Ta cizí se na mne usmála a pohladila po vlasech.

„Adriane, teď se oblečeš a pojedeme spolu na výlet...“

„To není moje sestra,“ obrátil jsem se na paní učitelku a sevřel pevněji její ruku. Myslel jsem si, že se spletla a místo sestry řekla teta. Pamatoval jsem si z fotografií obličejů svých nevlastních sester – tahle žena se ani jedné z nich vůbec nepodobala. Byla to úplně cizí paní, kterou jsem nikdy neviděl.

Paní učitelka i tahle paní mě vzaly každá z jedné strany za ruku a odvedly do šatny.

Začal jsem brečet. Moji dušičku zachvátil strach a bezmoc. Nechápal jsem, proč to táta udělal, proč si pro mne nepřišel – určitě nebyl tak moc nemocný. Ráno mu nic nebylo a cestou do školky jsme se smáli.

Všechny tři se kolem mne motaly. Oblékly mě a přezuly. Ta paní vzala moje bačkůrky a pyžamko a hodila si to do tašky. Proč to dělá? Zase se sem přece vrátím a budu je potřebovat. Byl jsem z toho zmatený. Pak jsme vyšli před školku, kde stálo červené auto. Ta paní – teta mě připoutala do sedačky, sedla si za volant a nastartovala. Obrátil jsem obličej k paní ředitelce a mojí oblíbené učitelce. Zamávaly mi a já je začal vidět rozmazaně, neboť se mi po tvářích koulely slzy jako hrachy.

Projížděli jsme ulicemi, které jsem znal, ale postupně jsme se dostali do míst, kde jsem nikdy nebyl. Míjeli jsme tramvaje a

trolejbusy, parky a vysoké domy. Otřel jsem si do rukávu slzy a sople. Chtěl jsem přestat brečet, protože jsem se styděl, ale nedařilo se mi to. Neustále jsem vzlykal. Teta se na mě co chvíli ustaraně podívala do zpětného zrcátka.

Zastavili jsme před tříposchodovým domem stojícím v oplocené zahradě. Prošli jsme brankou a ještě než jsme stačili vystoupat po několika schodech ke vchodu, otevřely se prosklené dveře a stanul v nich nějaký pán celkem mladého vzezření, oblečený v riflích a bílém tričku. Těsně v závěsu za ním se objevila žena v domácím úboru s nakrátko střiženými na blond obarvenými vlasy.

„To je pan ředitel,“ prohlásila teta, která mě držela za ruku, „tak jako byla paní ředitelka ve školce, do které jsi chodil, tak tohle je ředitel tohoto domova. A ta paní, co je s ním, je teta Vlasta.“

Měl jsem z toho v hlavě další zmatek. Do školky přece pořád chodím a zítra tam zase půjdu a odpoledne si pro mě už určitě přijde táta, protože se do té doby uzdraví.

„Adriane, tak tě u nás vítáme,“ řekl pan ředitel, „určitě se ti tady bude líbit, uvidíš.“

Teta Vlasta mě uchopila za ruku, převzala si moje věci a odváděla mě dovnitř. Ohlédl jsem se po ‘staré’ tetě, ale ta už mi nevěnovala vůbec žádnou pozornost. Bavila se s panem ředitelem.

Na chodbě postávali kluci a holky různého věku a zvědavě si mě prohlíželi. Vyšli jsme do prvního patra a vešli do kuchyňky, ve které dvě starší dívky utíraly a poklízely nádobí, zatímco ho paní v zástěře vytahovala z myčky.

„Adriane, tohle je teta Šárka. Dá ti teď něco k jídlu – ostatní děti už večeřely.“

„Já nemám hlad. Chci za tatínkem,“ sotva slyšitelně jsem hlesl a začala mi cukat brada.

Teta Šárka si natřásla culík z vlnitých rusých vlasů, dlouze se na mě zahleděla a řekla: „Sedni si ke stolu – dám ti trochu rýže s masem.“

Ještě než jsem se stačil pořádně usadit, přistál přede mnou talíř s večeří a lžice.

„Jez,“ pobídla mne, „je to dobré – ostatním dětem to chutnalo.“

Měl jsem hlad, ale věděl jsem, že do sebe nic nedostanu, takže jsem se o to ani nepokoušel.

„Tak šup!“ pobídla mě Šárka, „ať můžeme ten talíř umýt.“ Všechny tři – ona a ty dvě holky na mě hleděly, zatímco se teta Vlasta někam vytratila.

„Já to nebudu,“ špitnul jsem.

„Chceš teda místo toho trochu mlíka?“ zeptala se.

Sotva znatelně jsem přikývnul.

Nalila ho do plechového hrnku, trochu ohřála, pak ho přelila do jiného hrnečku a postavila přede mnou. Pomalu jsem uchopil ouško té nádoby, loknul jsem si, ale nedokázal jsem ani tento jediný hlt polknout, jak jsem měl stažené hrdlo. Mléko mi vyletělo z pusy a rozprsklo se po stole. Rozkašlal jsem se a málem vylil i to ostatní.

„Vlasto,“ houkla teta Šárka do chodby.

„Ano?“ ozvala se.

„Vezmi toho kluka do koupelny a dej ho do postele. On nebude jíst.“

Teta Vlasta mě osprchovala, oblékla do pyžama a uložila ke spánku. „Dneska toho na tebe bylo moc, vid’?“ pronesla konejšivým hlasem, „ale zvykneš si,“ pohládila mě po vlasech a vytáhla nahoru postranici.

Ráno vstoupila teta Vlasta do pokoje a zvolala: „Tak hoši, je ráno, budeme vstávat.“

Teprve teď jsem zjistil, že na vedlejší posteli leží další kluk. Asi bude o něco mladší než já.

„Adriane, snad si nedumláš palec? Na to jsi už přece velký,“ přistoupila k mojí posteli a odtáhla mi ruku od pusy. Stáhla postranici a přešla k tomu druhému.

„Staníku, a co ty? Nepočůral ses?“

„Nee.“

„To jsi hodný. Teď oba pěkně šupajdy na záchod, umýt ruce a obličej, a pak bude snídane...“

Bylo kakao a rohlík s máslem. To mi táta taky dává – mám to docela rád. Chtěl jsem jít do školky, ale teta Vlasta říkala, že dneska nemusím. Prošla se mnou celou budovu a ukazovala mi, kde se co nachází. Všechna tři patra jsou stejná – pokoje, kuchyňka, koupelna a záchody. Liší se pouze v tom, že stěny každého poschodí mají jinou barvu.

Měl jsem být chvíli s tetou Šárkou, která se činila v naší kuchyňce, ale objevil se tam Pepa. To je údržbář, který přišel opravit dvířka u jedné skříně a vyměnit žárovku na chodbě. Koukal jsem se na něho, jak to dělá. Řekl mi, abych mu podržel kleště a až je bude potřebovat,

tak mu je podám. Taky říkal, že se tenhle domov jmenuje Dagmar. Ten náš má jméno Vila. Táta vždycky říká: „u nás ve vile.“ A na střeše máme věžičku. Jednou mě tam táta vzal – bylo to až úplně u půdy, na kterou vedou černé železné dveře. Vypadá to tam dost strašidelně, ale je na nich visací zámek, takže se nedají otevřít. Vstoupili jsme do takové menší místnosti, ve které jsou dřevěné schody, které vedou k ochozu – také ze dřeva – a když se po něm chodí kolem dokola, je vidět malými okénky do všech světových stran. Moc se mi to líbilo – připadal jsem si jako na kapitánském můstku, ale sám bych se tam bál. Táta říkal, že až trochu vyrostu, vytvoří mi z toho prostoru další pokojík. Myslím, že už jsem docela povyrosl, takže až se uzdraví, mohl by začít s těmi úpravami a já mu budu podávat nářadí.

3. KAPITOLA

Začal jsem chodit do školky. Do úplně jiné - ta, co je dole v přízemí - hned vedle společenské místnosti. Teta Vlasta a strejda Míra mě přesvědčili, že je to takhle lepší, protože nemusím nikam dojíždět. Je nás tam pět. Dvě holky a tři kluci - já jsem z nich nejstarší. Paní učitelka Míša je moc hodná a Míra s námi chodí ven nebo jenom na zahradu a tam hrajeme různé hry.

Přes den nemám čas myslet na tátu, ale každý večer než usnu, na něj vzpomínám a představuji si, co asi právě dělá. Vůbec mi o sobě nedává vědět. Nemám tušení, kdy se už konečně uzdraví. A neví to ani jedna teta, ani Míra. Je mi moc smutno. Vždycky si strčím palec do pusy - to mi pomáhá usnout.

Uplynula spousta dní. Zvykl jsem si. Listy na stromech zežloutly a opadaly. Paní učitelka říkala, že už brzy budou Vánoce. Stále čekám na tátu - jeho podoba se mi postupně vytratila z paměti - už si nedokážu vybavit jeho obličej. Chtěl bych ho zase vidět a chtěl bych se podívat do Vily do naší věžičky. Už bych se tam sám určitě nebál.

O vánočních prázdninách si rodiče některé kluky a holky vzali domů. V dětském domově nás zůstalo z dvaceti pěti devět. Z toho čtyřem přijeli máma nebo táta, dali jim nějaké dárky a s různými výmluvami – po maximálně hodině strávené ve společenské místnosti – odjeli. Nám zbývajícím pěti nikdo žádné dárky nepřivezl, ani nás nikdo nepřišel navštívit. Nechápal jsem to. Doma jsme mívali stromeček – vždycky jsme ho společně s tátou zdobili. Copak on neví, že jsou Vánoce? Zapomněl snad na mě? Třeba už ani neví, že existuju. Nebo se tady možná staví až po svátcích. Teď zřejmě nemá čas.

Byla zima a začal poletovat sníh. Přitiskl jsem nos na okenní tabuli a pozoroval v záři pouličních luceren tančící vločky, které se ladně snášely k zemi a dopadaly na trávník v naší zahradě. Táto, chybíš mi.